

فهرست

علوم

- درس اول: زنگ علوم / ۷۸
- درس دوم: سرگذشت دفتر من / ۸۰
- درس سوم: کارخانه‌ی کاغذسازی / ۸۴
- درس چهارم: سفر به اعماق زمین / ۸۷
- درس پنجم: زمین پویا / ۹۱
- درس ششم: ورزش و نیرو (۱) / ۹۵
- درس هفتم: ورزش و نیرو (۲) / ۹۹
- درس هشتم: طراحی کنیم و بسازیم / ۱۰۴
- آزمون نیمسال اول / ۱۰۷
- درس نهم: سفر انرژی / ۱۰۹
- درس دهم: خیلی کوچک، خیلی بزرگ / ۱۱۳
- درس یازدهم: شگفتی‌های برگ / ۱۱۷
- درس دوازدهم: جنگل برای کیست؟ / ۱۲۰
- درس سیزدهم: سالم بمانیم / ۱۲۴
- درس چهاردهم: از گذشته تا آینده / ۱۲۷
- آزمون نیمسال دوم (۱) / ۱۲۹
- آزمون نیمسال دوم (۲) / ۱۳۱

ریاضی

- فصل اول: عدد و الگوهای عددی / ۸
- فصل دوم: کسر / ۱۷
- فصل سوم: اعداد اعشاری / ۲۴
- فصل چهارم: تقارن و مختصات / ۳۰
- آزمون نیمسال اول / ۴۳
- فصل پنجم: اندازه‌گیری / ۴۵
- فصل ششم: تناسب و درصد / ۵۴
- فصل هفتم: تقریب / ۶۴
- آزمون نیمسال دوم (۱) / ۷۲
- آزمون نیمسال دوم (۲) / ۷۵

هدیه‌های آسمان

- درس اول: یکتا / ۱۸۲
- درس دوم: بهترین راهنمایان / ۱۸۳
- درس سوم: سرور آزادگان / ۱۸۵
- درس چهارم: باغ سری / ۱۸۷
- درس پنجم: شربان بایمان / ۱۸۸
- درس ششم: سیمای خوبان / ۱۹۱
- درس هفتم: دست در دست دوست / ۱۹۳
- درس هشتم: دوران غیبت / ۱۹۴
- درس نهم: جهان دیگر / ۱۹۷
- آزمون نیمسال اول / ۱۹۹
- درس دهم: آداب زندگی / ۲۰۱
- درس یازدهم: راه تندرنستی / ۲۰۳
- درس دوازدهم: سفرهای با برکت / ۲۰۵
- درس سیزدهم: عید مسلمانان / ۲۰۸
- درس چهاردهم: راز موفقیت / ۲۱۰
- درس پانزدهم: سرزمین‌های همیشه سبز / ۲۱۱
- درس شانزدهم: زیارت / ۲۱۳
- درس هفدهم: دانش آموز نمونه / ۲۱۵
- آزمون نیمسال دوم / ۲۱۷

فارسی

- درس اول: ستایش، معرفت آفریدگار / ۱۳۴
- درس دوم: پنجره‌های شناخت / ۱۳۶
- درس سوم: هوشیاری / ۱۳۸
- درس چهارم: داستان من و شما / ۱۴۱
- درس پنجم: هفت خان رستم / ۱۴۳
- درس ششم: ای وطن / ۱۴۶
- درس هفتم: دریاقلی / ۱۴۸
- درس نهم: رنج‌هایی کشیده‌ام که مپرس / ۱۵۱
- درس دهم: عطار و جلال الدین محمد / ۱۵۳
- درس یازدهم: شهدا خورشیدند / ۱۵۹
- درس دوازدهم: دوستی، مشاوره / ۱۶۱
- درس چهاردهم: راز زندگی / ۱۶۴
- درس پانزدهم: میوه‌ی هنر / ۱۶۷
- درس شانزدهم: آداب مطالعه / ۱۷۱
- درس هفدهم: ستاره‌ی روشن / ۱۷۳
- آزمون نیمسال دوم (۱) / ۱۷۷
- آزمون نیمسال دوم (۲) / ۱۷۹

مطالعات اجتماعی

درس هجدهم: دریا، نعمت خداوندی / ۲۵۲

درس نوزدهم: همسایگان ما / ۲۵۴

درس بیست و یکم: استعمار چیست؟ / ۲۵۶

درس بیست و دوم: مبارزه‌ی مردم ایران

با استعمار / ۲۵۸

درس بیست و سوم: خرمشهر در

چنگال دشمن / ۲۵۹

درس بیست و چهارم: خرمشهر در

دامان میهن / ۲۶۱

آرمان نیمسال دوم / ۲۶۳

پاسخ‌نامه

پاسخ‌نامه‌ی سوالات ریاضی / ۲۶۶

پاسخ‌نامه‌ی سوالات علوم / ۳۰۷

پاسخ‌نامه‌ی سوالات فارسی / ۳۲۱

پاسخ‌نامه‌ی سوالات هدیه‌های آسمان / ۳۲۴

پاسخ‌نامه‌ی سوالات مطالعات اجتماعی / ۳۴۷

درس اول: دوستی / ۲۲۰

درس دوم: آداب دوستی / ۲۲۱

درس سوم: تصمیم‌گیری چیست؟ / ۲۲۳

درس چهارم: چگونه تصمیم بگیریم؟ / ۲۲۴

درس پنجم: عوامل مؤثر در کشاورزی / ۲۲۶

درس ششم: محصولات کشاورزی

از تولید تا مصرف / ۲۲۸

درس هفتم: طلای سیاه / ۲۳۰

درس هشتم: انژی را بهتر مصرف کنیم / ۲۳۲

درس نهم: پیشرفت‌های علمی مسلمانان / ۲۳۴

درس دهم: چه عواملی موجب گسترش علوم و فنون در

دوره‌ی اسلامی شد؟ / ۲۳۶

درس یازدهم: اصفهان، نصف جهان / ۲۳۸

درس دوازدهم: چرا فرهنگ و هنر در دوره‌ی صفویه

شکوفا شد؟ / ۲۴۰

آرمان نیمسال اول / ۲۴۲

درس سیزدهم: برنامه‌ی روزانه‌ی متعادل / ۲۴۴

درس چهاردهم: برنامه‌ریزی برای

اوقات فراغت / ۲۴۵

درس پانزدهم: انواع لباس / ۲۴۶

درس شانزدهم: لباس، از تولید تا مصرف / ۲۴۸

درس هفدهم: ویژگی‌های دریاهای ایران / ۲۵۰

مَاجِرَاتُ الْعَادِي كَلْنَ وَدَرْسَاتُ

لَيْلَةُ

دَرْسَاتُهُ | نَمُونَهُ سُؤَالُهُ | امْتِنَانُ

درس نامه ۱

الگوهای عددی

عدد های زوج به عده های $\{2, 4, 6, 8, 10, \dots\}$ ، عدد های زوج می گوییم.

در سال چهارم و پنجم دبستان با الگوهای عددی آشنا شدیم و یاد گرفتیم که با تکمیل جدول می تونیم الگوهای عددی و رابطه بین شماره هی هر جمله و مقدار اون رو پیدا کنیم.
حالا جدول الگوهای عددی رو برای عده های زوج کامل می کنیم:

سُماره هی جمله	۱	۲	۳	۴	۵	۶
مقدار	۲	۴	۶	۸	۱۰	۱۲
الگو	1×2	2×2	3×2	4×2	5×2	6×2

همون طور که می بینید اگر هر عدد طبیعی رو در عدد ۲ ضرب کنیم، یک عدد زوج ساخته می شه. حالا اگر هر عدد طبیعی رو با مثلث

$$= 2 \times \Delta \quad \text{عدد های زوج}$$

(Δ) نمایش بدیم، الگوی عده های زوج به صورت مقابل میشه:

هر عدد طبیعی که یکان آن $4, 6, 8, 0$ یا 8 باشد، یک عدد زوج است.

همهی عده های زوج بر 2 بخش پذیر هستن.

عدد های فرد به عده های $\{1, 3, 5, 7, 9, 11, \dots\}$ ، عدد های فرد می گوییم.

با تشکیل جدول می تونیم الگوی عده های فرد رو هم پیدا کنیم:

سُماره هی جمله	۱	۲	۳	۴	۵	۶
مقدار	۱	۳	۵	۷	۹	۱۱
الگو	$(1 \times 2) - 1$	$(2 \times 2) - 1$	$(3 \times 2) - 1$	$(4 \times 2) - 1$	$(5 \times 2) - 1$	$(6 \times 2) - 1$

اگر هر عدد طبیعی رو دو برابر کنیم و یکی از اون کم کنیم، حاصل، یک عدد فرد میشه.

حالا اگر به جای هر عدد طبیعی، یک دایره ○ نمایش بدیم الگوی عده های فرد به صورت مقابل میشه:

حاصل جمع عده های زوج و فرد دوتا عدد زوج رو با هم جمع می کنیم، مثل $4 + 6 = 10$.

جواب، یه عدد زوج میشه. دوتا عدد زوج دیگه رو هم با هم جمع می کنیم، مثل $12 + 16 = 28$.

حالا می تونیم بگیم «حاصل جمع دوتا عدد زوج همیشه یه عدد زوج هست.»

حالا با دوتا عدد فرد امتحان می کنیم، مثل $5 + 3 = 8$.

حاصل یه عدد زوج شد.

دوتا عدد فرد دیگه، مثل $11 + 9 = 20$.

پس: «حاصل جمع دوتا عدد فرد، همیشه یه عدد زوجه.»

یه عدد زوج و یه عدد فرد رو با هم جمع می کنیم، مثل $4 + 7 = 11$.

حاصل عددی فرد شد.

با دوتا عدد دیگه هم امتحان می کنیم: مثل $10 + 13 = 23$.

پس: «حاصل جمع یه عدد زوج و یه عدد فرد همیشه یه عدد فرد هست.»

$$\begin{aligned} \text{زوج} &= \text{زوج} + \text{زوج} \\ \text{زوج} &= \text{فرد} + \text{فرد} \\ \text{فرد} &= \text{فرد} + \text{زوج} \end{aligned}$$

الگوی مضرب عددهای طبیعی

به همون صورت که الگوی عددهای زوج و فرد را پیدا کردیم، می‌توانیم الگوی مضرب عددهای طبیعی را هم پیدا کنیم. مثلاً مضربهای عدد ۳. به جدول توجه کنید:

جمله	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
مقادیر	۳	۶	۹	۱۲	۱۵	۱۸	۲۱
الگو	1×3	2×3	3×3	4×3	5×3	6×3	7×3

اگر به جای هر عدد طبیعی، یه دونه مربع (\square) قرار بدم الگوی مضربهای عدد ۳ به شکل مقابل هست:

$\square \times 3$: مضربهای عدد ۳
 $\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$
 $3, 6, 9, 12, \dots$: مضربهای عدد ۳

همهی مضربهای عدد ۳، بر ۳ بخش‌پذیر هستند. *

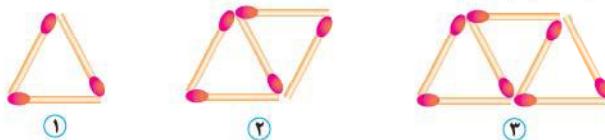
$\square \times 5$: مضربهای عدد ۵

$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$
 $5, 10, 15, 20, \dots$: مضربهای عدد ۵

مضربهای هر عدد طبیعی از ضرب اون عدد در همهی عددهای طبیعی ساخته میشند.

الگوهای دیگر: به غیر از عددهای زوج و فرد و مضربهای عددهای طبیعی، بعضی الگوها هستن که از مضربهای عددهای طبیعی، چندتا بیشتر یا چندتا کمترن. به مثال زیر توجه کنید:

مثال الگوی عددی شکل‌های زیر را بنویسید. حساب کنید در شکل پنجاهم چند چوب کبریت به کار رفته است؟

پاسخ با رسم جدول، به راحتی الگوی شکل بالا به دست می‌یابد:

شماره‌ی شکل	۱	۲	۳	۴	۵	۶
تعداد چوب کبریت	۳	۵	۷	۹	۱۱	۱۳
الگو	$(1 \times 2) + 1$	$(2 \times 2) + 1$	$(3 \times 2) + 1$	$(4 \times 2) + 1$	$(5 \times 2) + 1$	$(6 \times 2) + 1$

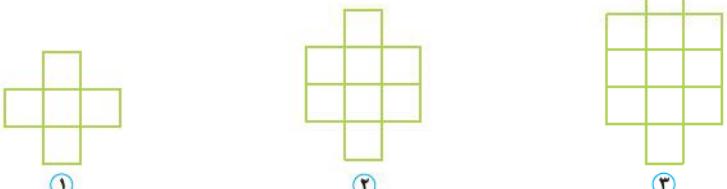
چوب کبریت‌ها دوتا دوتا اضافه میشند. پس الگو با مضربهای عدد ۲ ساخته میشند.

در اولین شکل، چوب کبریت‌ها یه دونه از عدد ۲ بیشترن. پس الگوی این شکل به صورت مقابل هست:

چوب کبریت $(50 \times 2) + 1 = 101$

حالا در شکل پنجاهم:

مثال با توجه به شکل زیر در مرحله‌ی هفتادم چند مربع وجود دارد؟

...

پاسخ

شماره‌ی شکل	۱	۲	۳	۴	۵	۶
تعداد مربع‌ها	۵	۸	۱۱	۱۴	۱۷	۲۰
الگو	$(1 \times 3) + 2$	$(2 \times 3) + 2$	$(3 \times 3) + 2$	$(4 \times 3) + 2$	$(5 \times 3) + 2$	$(6 \times 3) + 2$

(۳ × شماره شکل) + ۲

$$(70 \times 3) + 2 = 210 + 2 = 212$$

مریع‌ها سه‌تا اضافه می‌شون. پس الگو با مضرب‌های عدد ۳ ساخته می‌شود.

اولین شکل، دو تا مریع بیشتر از عدد ۳ دارد. پس الگو به صورت رو به رو هست:

در شکل هفتادم:

سوالات درس اول

۱- به سوالات زیر پاسخ دهید.

$$\begin{array}{ccccccc} 7, & 14, & 21, & , & , & , & \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & \\ 1 \times 7 & 2 \times 7 & 3 \times 7 & 4 \times \dots & 5 \times \dots & 6 \times \dots & 7 \times \dots \end{array}$$

۱) با کامل کردن الگوی عددی رو به رو، مضرب‌های ۷ را بنویسید.

الف) دهمین مضرب ۷، چه عددی است؟

ب) چندمین مضرب عدد ۷ است؟

$$\frac{7}{28} = \frac{\square}{\square}$$

پ) با توجه به مضرب‌های عدد ۷، تناسب مقابله را با عددهای دلخواه کامل کنید.

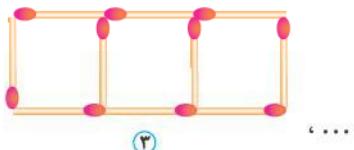
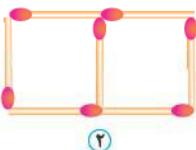
۲) مضرب‌های کوچک‌تر از ۱۰۰ عدد ۸ را بنویسید.

۳) دوازدهمین مضرب عدد ۳ را به دست آورید.

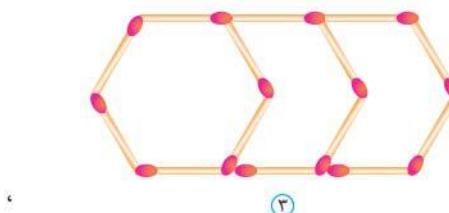
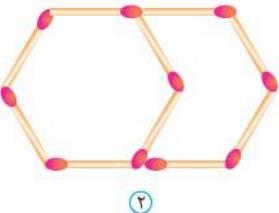
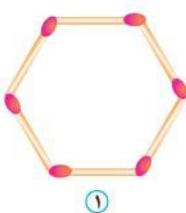
۴) اختلاف هفتمین مضرب عدد ۶ و ششمین مضرب عدد ۷ چه قدر است؟

۵) اگر عددهای طبیعی را با ○ نمایش دهیم، مضرب‌های عدد ۹ را چگونه می‌توانیم به زبان ریاضی بنویسیم؟

۶) با توجه به شکل‌های زیر، ابتدا الگوی مربوطه را بنویسید. سپس بگویید چهل و هشت‌مین شکل با چند چوب کبریت ساخته می‌شود؟

۷) ابتدا الگوی مربوط به شکل‌های زیر را بنویسید، سپس تعداد چوب‌کبریت‌های شکل دویستم را به دست آورید.

خطیز
لهم
لهم
لهم
لهم
لهم
لهم
لهم

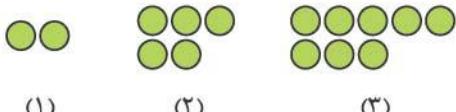
۸) سه عدد بعدی الگوهای عددی زیر را بنویسید.

الف) ۷, ۱۲, ۱۷, ۲۲, ..., ..., ...

ب) ۵, ۱۱, ۱۷, ۲۳, ..., ..., ...

پ) ۱۱, ۲۱, ۳۱, ۴۱, ..., ..., ...

ت) ۲, ۸, ۱۴, ۲۰, ..., ..., ...

۹) با توجه به الگوی مقابله، شکل هشتم از چند گوی ساخته می‌شود؟

الف) رابطه‌ی بین گوی‌ها و شماره‌ی شکل‌ها را بنویسید.

ب) شکل چندم با ۵۹ گوی ساخته می‌شود؟

۱۰) سعید در یک صف نفر صد و هفتاد و دوم است. اگر او نفر وسطی این صف بلند باشد، با استفاده از راهبرد حل مسئله‌ی

ساده‌تر، بگویید چند نفر در این صف ایستاده‌اند؟

۱۱) مهدیه در یک صف، نفر وسط است. اگر ۲۶ نفر جلوی او باشند، چند نفر در این صف حضور دارند؟

۱۰

درس نامه ۲

یادآوری عددنویسی

در سال چهارم، با میلیون و در سال پنجم با میلیارد آشنا شدیم.

هر عدد رو می‌توانیم به چهار صورت نمایش بدهیم: به رقم، به حروف، به صورت گستردگی و در جدول ارزش مکانی.

به مثال‌ها توجه کنید:

به رقم: ۷۵۰۰۸۱۷۶۲۸

به حروف: هفت میلیارد و پانصد میلیون و هشت‌صد و هفده هزار و شش‌صد و بیست و هشت

$7,000,000,000 + 500,000,000 + 800,000 + 10,000 + 7,000 + 600 + 20 + 8$

گستردگی:

و در جدول ارزش مکانی:

میلیارد			میلیون			هزار			هزارم			صدم			دهم		
ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی
۷	۵	۰	۰	۸	۱	۷	۶	۲	۸	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

یک مثال دیگر:

به رقم: ۲۱۷۰۴۹۰۶/۰۱۷

به حروف: دویست و هفده میلیون و چهل و نه هزار و شش عدد صحیح و هفده هزارم

$2,000,000,000 + 10,000,000 + 7,000,000 + 40,000 + 9,000 + 6 + 0 / 01 + 0 / 007$

گستردگی:

و در جدول:

میلیارد			میلیون			هزار			هزارم			صدم			دهم		
ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی
۲	۱	۷	۰	۴	۹	۰	۰	۰	۶	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۷

تنظیم عده‌های خواسته شده: باید بتونیم عده‌هایی که از ما خواسته شده را با شرط‌های داخل سؤال تنظیم و تولید کنیم. مثلاً اگر

سؤال از ما کوچک‌ترین عدد غیرتکراری شش رقمی فرد رو خواسته باشه، ابتدا همه‌ی شرط‌های سؤال رو مشخص کنیم:

عدد شش رقمی ← کوچک‌ترین عدد شش رقمی ← غیرتکراری ← فرد

باید کوچک‌ترین رقم رو در بزرگ‌ترین خونه‌ی جدول ارزش مکانی شش رقمی یعنی صدگان هزار قرار بدم.

کوچک‌ترین رقم صفر هست ولی اگر صفر قرار بدم، عدد من پنج رقمی میشه، پس عدد ۱ رو قرار میدیم.

حالا رقم بعدی رو می‌تونیم صفر قرار بدم و از پایین به بالا عده‌های بعدی رو

هم قرار میدیم. فقط حواسمن باشه یکان، باید یکی از عده‌های ۱، ۳، ۵، ۷ و

۹ باشه تا عدد نهایی، فرد بشه.

مثال بزرگ‌ترین عدد ۱۰ رقمی زوج را بنویسید.

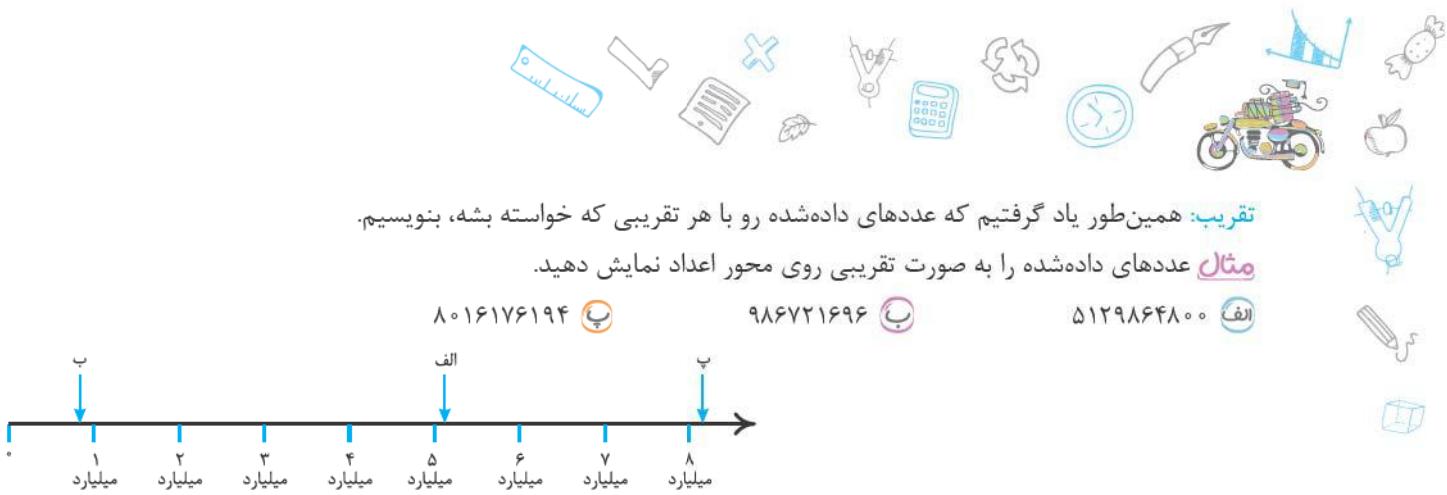
پاسخ چون نگفته غیرتکراری، کارمون خیلی راحته؛ یعنی تکراری هم می‌تونیم بنویسیم. فقط باید یکان عدد، یکی از رقمهای ۰، ۲، ۴،

۶ و ۸ باشه تا عدد زوج تولید کنیم که با توجه به سؤال باید بزرگ‌ترین عدد زوج رو قرار بدم.

نه میلیارد و نهصد و نود و نه میلیون و نهصد و نود و نه هزار و نهصد و نود و هشت

میلیارد			میلیون			هزار			هزارم			صدم			دهم		
ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی	ص	د	ی
۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۸	

۱۰ رقم

تقریب: همین طور یاد گرفتیم که عددهای داده شده رو با هر تقریبی که خواسته بشه، بنویسیم.

مثال عددهای داده شده را به صورت تقریبی روی محور اعداد نمایش دهید.

۸۰۱۶۱۷۶۱۹۴ **(ب)**

۹۸۶۷۲۱۶۹۶ **(ب)**

۵۱۲۹۸۶۴۸۰۰ **(الف)**

بخش‌پذیری بم دو

در ابتدای فصل با عددهای زوج آشنا شدیم.

همهی عددهای زوج بر ۲ بخش‌پذیر هستند.

عددهایی زوج هستند که یکان آن‌ها ۰، ۲، ۴، ۶ و ۸ باشند.

پس:

عددی بر ۲ بخش‌پذیر است که رقم یکان آن ۰، ۲، ۴، ۶ یا ۸ باشد.

۷۰۱,۴۴,۲۸۰۳,۹۹۶,۲,۱۰۰۰۰

مثال زیر عددهایی که بر ۲ بخش‌پذیرند، خط بکشید.

پاسخ عددهای ۱۰۰۰۰، ۹۹۶، ۲، ۴۴ و ۲ بخش‌پذیر، چون یکان آن‌ها به ترتیب ۰، ۶، ۲، ۰ و ۴ هست.

عددهای ۱۷۰ و ۲۸۰۳ بر ۲ بخش‌پذیر نیستند.

۵۵,۱۰,۱۵,۲۰,۲۵,۳۰,۳۵,...

بخش‌پذیری بم پنج به رقم یکان مضرب‌های عدد ۵، توجه کنید:

همون‌طور که می‌بینید، یکان همهی مضرب‌های ۵، یا صفر است یا ۵. پس:

عددی بر ۵ بخش‌پذیر است که رقم یکانش صفر یا ۵ باشد.

مثال کدامیک از عددهای زیر هم بر ۲ و هم بر ۵ بخش‌پذیرند؟

۱۵۵	۲۱۰	۲۱۲	۴۱۵	۸۸	۱۷۰	۲۱۲	۲۱۵	۴۱۵	۱۷۰	۲۱۰	۲۱۵
هم بر ۵	هم بر ۵	فقط بر ۲	فقط بر ۵								

عددهای ۲۱۰ و ۱۷۰ هم بر ۲ و هم بر ۵ بخش‌پذیر هستند.

بخش‌پذیری بم دو عددهایی بر ۱۰ بخش‌پذیر هستند که هم بر ۲ و هم بر ۵ بخش‌پذیر باشند. مثل ۱۷۰ یا ۲۱۰. همین‌طور که

می‌بینید یکان هر دو عدد صفر است.

عددی بر ۱۰ بخش‌پذیر است که رقم یکانش صفر باشد.

پس:

بخش‌پذیری بم سه همهی عددهایی که بر عدد ۳ بخش‌پذیر، یه ویژگی مشترک دارن:

اگر رقم‌هایشون رو با هم جمع کنیم، عدد حاصل هم، بر ۳ بخش‌پذیره.

مثالاً می‌دونیم که عدد ۲۱، ۲۴، ۳۰، ۲۴ و ۱۸ بر ۳ بخش‌پذیر هستند. حالا رقم‌های آن‌ها رو با هم جمع می‌کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} 21 \rightarrow 2+1=3 \\ 24 \rightarrow 2+4=6 \\ 30 \rightarrow 3+0=3 \\ 18 \rightarrow 1+8=9 \end{array} \right\} \Rightarrow \text{حاصل جمع رقم‌های همهی عددها بر ۳ بخش‌پذیر هستن}$$

عددی بر ۳ بخش‌پذیر است که جمع رقم‌هایش بر ۳ بخش‌پذیر باشد.

پس:

بخش‌پذیری به نه بخش‌پذیری بر ۹ هم دقیقاً مثل بخش‌پذیری بر ۳ هست، یعنی:

عددی بر ۹ بخش‌پذیر است که جمع رقم‌هایش بر ۹ بخش‌پذیر باشد.

مثال زیر عددهایی که بر ۳ بخش‌پذیر هستند، ۰ و زیر عددهایی که بر ۹ بخش‌پذیر هستند Δ بکشید.

۵۱۰, ۷۲۰, ۸۱۷, ۴۱۴, ۷۲۳, ۱۱۷, ۳۲۲

○ ○ ○ ○ ○
 Δ Δ Δ

همون‌طور که دیدید، اگر عددی بر ۹ بخش‌پذیر باشد، حتماً بر ۳ هم بخش‌پذیر است.

سوالات درس دوم

۱- به سوالات زیر پاسخ دهید.

۱) جدول زیر را کامل کنید.

گسترده‌نویسی	به حروف	به رقم
		۷۵۲۶۳۰۱۷۲۱۰
سیصد و هفده میلیارد و چهارصد و نود و پنج هزار و پانصد و بیست و پنج		(الف)
۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۷,۰۰۰,۰۰۰ + ۷۰۰,۰۰۰ + ۱۰۰۰ + ۱۰۰ + ۹۰۰ + ۱		(ب)
نود و چهارمیلیون و سیزده هزار و هفتصد و چهل و پنج عدد صحیح و بیست و یک صدم		(پ)
		(ت)

۲) هر یک از عددهای موردنظر را بنویسید.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

(الف) بزرگ‌ترین عدد ۷ رقمی غیرتکراری
 (ب) بزرگ‌ترین عدد زوج ۵ رقمی
 (پ) بزرگ‌ترین عدد فرد ۴ رقمی غیرتکراری
 (ت) کوچک‌ترین عدد زوج چهار رقمی
 (ث) بزرگ‌ترین عدد فرد ۱۰ رقمی
 (ج) کوچک‌ترین عدد زوج ۸ رقمی غیرتکراری

۳) در هر عدد، ارزش مکانی رقم مشخص شده را بنویسید.

: ۲۰۷۱۱۸۲۰۵۱۹۷ (ب)

: ۵۱۳۴۲۹۸۷۳ (ب)

: ۷۵۰۱۶۹۲۸ (الف)

۴) ابتدا عددهای داده شده را با تقریب یک میلیون بنویسید، سپس رقم دهگان میلیون هر یک را مشخص کنید.

رقم دهگان میلیون	با تقریب یک میلیون	عدد اصلی
		۴۷۲۶۲۹۴۱۲۱
		۲۵۶۱۱۰۲۱۹۴۱۸
		۷۴۹۹۷۲۶۰۱۱

۱۰۰

۲۰۰

۳۰۰

۴۰۰

۵۰۰

۶۰۰

۷۰۰

میلیون

میلیون

میلیون

میلیون

میلیون

میلیون

میلیون

۱۳۵۶۰۱۱۸ ب

۵۲۱،۲۱۹،۱۱۸ ب

۲۵۰،۰۰۰ لف

۱۹۹،۸۲۱،۴۱۹ ث

۴۳۰،۰۰۰،۰۰۱ س

در مورد عدد ۷۵،۸۹۱،۲۳۴ به سؤالات زیر پاسخ دهید.

الف) یکان میلیون، چه رقمی است؟

ب) سومین عدد از سمت راست، چندتا ۱۰ تایی می‌شود؟

پ) دومین عدد از سمت چپ، چندتا ۵ تایی می‌شود؟

با کارت‌های ۱،۰،۵،۴،۲،۷،۳،۰، هر یک از اعداد موردنظر را به رقم و حروف بنویسید.

الف) بزرگ‌ترین عدد زوج سه‌رقمی بین ۳۰۰ و ۷۰۰.

ب) کوچک‌ترین عدد ۶ رقمی و فرد با رقم دهگان هزار ۳ و رقم دهگان ۷.

۲۷۱،۴۰۶،۳۸۵،۹۲،۵۵۲۲،۱۰۰۰،۷۴۱

دور اعدادی که بر ۲ بخش‌پذیرند، خط بکشید.

۴۱۵،۱۴۸،۹۹۰،۲۰۵،۵۵۵۵۱،۱۵،۲۵۲۰

دور اعدادی که بر ۵ بخش‌پذیرند، خط بکشید.

با کارت‌های ۷،۰،۶،۰ عددی سه‌رقمی بسازید که:

الف) بر ۲ بخش‌پذیر باشد.

ب) بر ۵ بخش‌پذیر باشد.

پ) هم بر ۲ و هم بر ۵ بخش‌پذیر باشد.

ث) بر ۵ بخش‌پذیر باشد ولی بر ۲ بخش‌پذیر نباشد.

ج) بر ۲ و بر ۵ بخش‌پذیر نباشد.

۱۲۷،۳۴۲،۴۲۰،۹۱۹،۹۱۲،۳۳۱

دور اعدادی که بر ۳ بخش‌پذیرند خط بکشید.

۴۲۱،۷۰۲،۱۱۸،۹۳۶،۹۲۱

دور اعدادی که بر ۹ بخش‌پذیرند خط بکشید.

۵ عدد دلخواه بنویسید که بر ۳ بخش‌پذیر باشند ولی بر ۹ بخش‌پذیر نباشند.

۱۳ عددی بنویسید که بر ۹ بخش‌پذیر باشد ولی بر ۳ بخش‌پذیر نباشد.

۱۴ در هر مربع، عددی بنویسید که عدد حاصل بر ۳ بخش‌پذیر باشد.

الف) ۲ □ ۸

ب) ۲۴ □

پ) ۷۱۴ □ ۲

۱۵ سه عدد دلخواه بنویسید که هم بر ۲ و هم بر ۳ بخش‌پذیر باشند. آیا این سه عدد بر ۶ هم بخش‌پذیرند؟

۱۶ در هر قسمت با توجه به موارد خواسته شده، در مربع رقم مناسب قرار دهید.

۲ □ ۱ ب) بر ۲ بخش‌پذیر باشد ←

الف) بر ۲ بخش‌پذیر باشد ←

۷۱ □ ۵ ب) بر ۵ بخش‌پذیر باشد ←

ب) بر ۵ بخش‌پذیر باشد ←

۷۲ □ ۱۰ ب) بر ۱۰ بخش‌پذیر باشد ←

ث) بر ۹ بخش‌پذیر باشد ←

۱۷ بزرگ‌ترین عدد دورقی یعنی ۶۰ و ۷۰ را بنویسید که نه بر ۲ بخش‌پذیر باشد، نه بر ۳، نه بر ۵ و نه بر ۷.

۱۸ کوچک‌ترین عدد ۳ رقمی بخش‌پذیر بر ۹ بدون رقم‌های تکراری را بنویسید.

۱۴